

...
Norzink AS
Postboks 83
5751 ODDA

TILLATELSE TIL DEPONERING AV STEINMASSER I SØRFJORDEN FRA NORZINK AS SITT FJELLHALLDEPONI

Vi viser til Deres søknad 18.04.2000 og til de øvrige dokumentene i saken.

Norzink har planer om å utvide sinkproduksjonen på Eitrheimneset i Odda fra dagens ca. 140.000 tonn/år til 270.000 tonn/år. Planene for utvidelsen er basert på at produksjonsavfallet framdeles blir deponert i fjellhaller på samme sted og på samme måte som i dag. Behovet for deponeringsvolum vil øke fra dagens gjennomsnitt ca. 112 000 m³ løs sprengstein pr. år til ca. 224 000 m³ pr år. I tillegg kommer volum av sprengstein fra adkomst- og transporttunneler etc. Norzink AS har i dag tillatelse til deponering av ca. 70 000 m³ sprensteinmasser pr hall, totalt 16 haller.

Norzink AS søker nå om tillatelse til å deponere inntil 8 mill m³ rene sprensteinmasser i Sørfjorden i området ved og utenfor Mulen. Noteby AS har utarbeidet en overordnet deponeringsplan for arbeidet.

Høringsinstanser

Søknaden om deponering av sprengstein med konsekvensutredning har vært kunngjort og utlagt til offentlig gjennomsyn. Det er ikke kommet inn merknader til omsøkte tiltak.

Saken er sendt på høring til Odda kommune og Fiskeridirektoratet Region Hordaland. Direktoratet kan ikke se at omsøkte utvidet deponering av sprengstein vil komme fysisk til hinder for noen registrerte fiskeri- eller akvakulturinteresser. De peker likevel på faren for spredning av miljøgifter til andre deler av Hardangerfjorden og forutsetter derfor at utvidingen av steindeponeringen blitt fulgt opp med nøye og kontinuerlig miljøovervåking så lenge steindeponeringen pågår.

Miljøtekniske komite behandlet søknaden i møte 06.06.2000 og godkjenner rådmannens forslag til uttale i brev av 29.05.2000. Rådmannen mener det må settes som et konsesjonskrav at stein fra sprenging av fjellhallene må få en samfunnsmessig god anvendelse, og viser til at Norzink må inngå et forpliktende samarbeid med Hordaland fylke og Odda kommune om bruk av sprengstein fra fjellhallene. Videre er det satt en del vilkår for miljøtiltak dersom Norzink ikke oppnår å selge sprengsteinen.

Tillatelse til deponering

I medhold av § 11, jf 16 i Lov om vern mot forurensning og om avfall av 13. mars 1981 får Norzink AS tillatelse til deponering av rene steinmasser i Sørfjorden som omsøkt.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

1. Tillatelsen omfatter deponering av totalt 8 mill m³ ren sprengstein. Dersom deponeringen av sprengstein overstiger tillatt mengde, krever dette ny tillatelse, jf. § 18 i forurensningsloven.
2. Deponeringen i Sørfjorden skal utføres i området ved og utenfor Mulen i henhold til anbefalinger og overordnet deponeringsplan fra Noteby. Utover den overordnede deponeringsplanen må det utarbeides mer detaljerte fyllingsplaner, jf punkt 4.
3. Før deponeringsarbeidet starter må Norzink AS ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet bidrar til spredning av forurensende partikler.
4. Under deponeringen skal det gjennomføres tiltak som hindrer spredning av forurensede sedimenter/partikler ut av området. Deponeringen skal også foretas slik at det senere ikke oppstår grunnbrudd i fyllingen. Utbygger står selv ansvarlig for å finne frem til den mest egnete metode. Norzink AS skal derfor utarbeide en plan for arbeidet, der de beskriver hvordan arbeidet planlegges utført, herunder en beskrivelse av tidsplan og rekkefølge av aktiviteter – og hvordan vilkårene planlegges fulgt opp. Planen skal oversendes til fylkesmannen for eventuelle kommentarer før arbeidet starter.
5. Miljøkvaliteten i fjorden skal overvåkes årlig de 2 første årene. Videre overvåkning vil bli vurdert på nytt etter denne perioden. Det skal utarbeides en plan for prøvetaking og analyser for å foreta registrering/korrigerende tiltak ved en eventuell spredning av forurensing som følge av anleggsaktiviteten. Planen skal oversendes fylkesmannen i god tid før arbeidene starter opp. Overvåkingsprogrammet bør koordineres med annen overvåking i området.
6. Dersom det oppstår sterk blakking og spredning av partikler i fjorden skal fylkesmannen varsles straks.
7. Deponeringen må ikke være til hinder for den alminnelige ferdsel på sjøen.
8. Det skal føres loggbok fra deponeringen.
9. Norzink AS er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere de som skal gjennomføre deponeringen om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene.
10. Fylkesmannen skal ha anledning til å ha representanter tilstede under arbeidet dersom de ønsker det.
11. Årlig deponering skal rapporteres til fylkesmannen, miljøvernavdelinga innen **01.02.** påfølgende år. Rapporten skal inneholde informasjon om mengde som er deponert, og beskrivelse hvorledes deponeringen har blitt gjennomført og hvorledes vilkårene i tillatelsen er overholdt.
12. Støy fra deponeringen skal ikke overstige støynivåene i Retningslinjer for begrensning av støy fra industri m.v.

13. Deponeringen skal foregå slik at det ikke dannes tippkjegler over vannivå. Ved avsluttet tippdeponering ved dages vinduer må tippkjeglene i fjellsiden fjernes ned til under sjønivå.
14. Tillatelsen blir gitt uten ansvar med hensyn til nabo- og eiendomsforhold. Søker er selv ansvarlig for å innhente nødvendig tillatelse fra grunneier og andre rettighetshavere.

Generelle vilkår

Tillatelsen kan endres og omgjøres etter reglene i § 18 i forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen

Brudd på tillatelsen kan straffes etter §§ 78 og 79 i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), med mindre andre strafferegler gjelder. Forurensningsmyndighetene kan fastsette forurensningsgebyr for å sikre at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, jf. § 73 i forurensningsloven.

Dersom arbeidene er opphav til uforutsette miljøulemper, kan fylkesmannen om nødvendig, og uten varsel, pålegge Norzink AS å gjøre nødvendige endringer i anlegg eller drift, eventuelt å stoppe hele virksomheten for kortere eller lengre tid.

Internkontroll

Etter forskrift om internkontroll, jf. § 52 b) i forurensningsloven, plikter Norzink AS å ha oppdatert internkontrollen for virksomheten sin. Internkontrollen skal sikre og dokumentere at aktivitetene er i samsvar med krav fastsatte i tillatelsen. En naturlig del av internkontrollen vil f.eks. være rutiner for drift, kontrollrutiner, prøvetaking og behandling av avvik for samtlige aktiviteter.

Andre lover

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter som følger av andre lover og forskrifter.

Tillatelsen er ikke til hinder for at andre myndigheter kan sette ytterligere krav til eller begrensninger for arbeidene.

Begrunnelse for tillatelsen

NIVA har vurdert mulige miljøeffekter av steindeponeringen utenfor fjellhallene, jf rapport *Feltmålinger og utredninger knyttet til oppfølging av konsekvensanalyse ved utvidet sinkproduksjon ved Norzink i Odda*. Deres hovedkonklusjon er at steindumping slik den foregår i dag ikke ser ut til å medføre vesentlig oppvirvling av forurensede sedimenter og at miljøeffektene av den grunn er små. Dette begrunnes med at det er bygget seg opp en stor steinfylling hvor massene i dag ikke når den dypeste del av fyllingen. Under forutsetning av at fyllingen er stabil, og at det ikke av og til skjer grunnbrudd, er miljøproblemet i form av oppvirvling av forurensede masser lite sammenlignet med hvordan forholdene må ha vært når steinfyllingen startet for en del år siden.

Noteby AS har undersøkt grunnforholdene i fjorden med tanke på en geoteknisk vurdering av risikoen for og eventuelle konsekvenser av undersjøiske ras som følge av

utfyllingen, samt anbefaling av områder for tippetablering. Disse undersøkelsene konkluderer med at fjordbunnområdet ved Mulaneset og utover til noe forbi tverrslaget for Eitrheimstunnelsen er geoteknisk og bunntopografisk sett velegnet for deponering av sprengstein. Det er i dette området det aller meste av deponeringen har foregått hittil. I Notebys rapport er anbefalt deponeringsområde lagt inn, jf tegning nr 3. I deponeringsområde 1 kan det plasseres ca. 2 mill. m³ løs sprengstein i et stabilt deponi som i ubetydelig grad, utover det som er tilfelle i dag, berører de bløte forurensende

sedimentene. Under visse forutsetninger ligger det i deponeringsområde 2 et deponeringspotensiale på om lag 6 mill.m³ løs sprengstein i tillegg til deponivolum 1.

Ut fra beskrivelse av utfyllingsmetoder med vurdering av fordeler og ulemper i rapport fra Noteby AS, *Deponeringsplan for sprengstein. Støyvurderinger. Landskapsmessige forhold* anbefales en løsning med dumping fra lekter som hovedalternativ, og med tipping direkte fra eventuelt ett nytt tippvindu i beredskap. Alternativet med lekter kommer også gunstig ut med hensyn til miljøforhold som støy og terrenginngrep.

Generelt ser miljøvernaveilinga på deponering av steinmasser som lite ønskelig ressurshåndtering. Dersom steinen etter en samlet vurdering av miljø- og ressurshensyn og økonomiske forhold kan benyttes på annen måte, skal tillatelse til deponering ikke gies, jf vurderingskriteriene i forurensningsloven § 2 pkt 4. Det ble påpekt i fylkesmannens høringsuttalelse til konsekvensutredningen at alternativ bruk av steinmassene burde vurderes, eventuelt som tildekking av sterkt forurensede sedimenter omkring bedriften eller andre områder i havnebassenget.

I Notebys rapport, *Sprengstein som tildekking av forurensede sedimenter. Vurderinger*. Er det pekt ut sjøområder ved Odda Havn og Eitrheimsneset/-vågen der tildekking synes å kunne være en løsning ved eventuelle behov for miljøtiltak. I følge Norzink vil det sannsynligvis produseres tilstrekkelig med dekkmateriale til de aktuelle områdene uten å knuse steinen. Dette da finstoffandelen i sprengstein anslås til 15-20%. Det blir sagt i søknaden at andre alternativer blir fortløpende vurdert. Markedsmulighetene for sprengstein inkl. nødvendig infrastruktur for å få lastet steinen om bord i båter utredes, et knuse-sikte –lagre-lasteanlegg i Mulen er også under utredning. Med bakgrunn i at andre løsninger framdeles er usikre er det gitt tillatelse til deponering. Tillatelsen er en videreføring av tidligere gitte tillatelser. Dersom alternativ bruk av steinmassene blir aktuelt skal dette velges.

Fylkesmannen mener at forurensningen fra denne aktiviteten på resipienten Sørfjorden, ikke vil medføre nevneverdige skader eller ulemper. Det er søkers ansvar å treffe de nødvendige tiltak for å unngå evt. partikkelspredning i området. Fylkesmannen vurderer at omsøkte deponering vil avgrense seg til mindre lokal nedslamming av flora og fauna, samt noe misfarging i sjøen som resultat når deponeringen pågår. Det antas at steinstøv fra deponeringen relativt raskt vil sedimentere etter at arbeidet er avsluttet.

Fylkesmannen forutsetter at Norzink AS inngår et forpliktende samarbeid med Hordaland fylke og Odda kommune om bruk av sprengstein fra fjellhallene. Det blir i vist til rådmannens uttalelse til søknaden datert 29.05.2000 der det er skissert en rekke tiltak som må gjennomføres dersom Norzink AS ikke oppnår å selge sprengsteinen.

Klagerett

Tillatelsen kan påklages til Statens forurensningstilsyn av partene i saken eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra melding om vedtak er mottatt. Eventuell klage skal vise til det vedtaket det klages over, og den eller de endringer som klageren ønsker. Klagen bør begrunnes, og dersom det er andre opplysninger som klageren mener er viktige for saken, bør disse også nevnes. Klagen skal sendes til fylkesmannen.

Håkon Kryvi e.f.
seksjonsleder

Sissel Storebø
Avd.ingeniør

Gjenpart: Fiskeridirektoratet Region Hordaland, Boks 233 Sentrum, 5804 BERGEN
Odda kommune, 5750 ODDA
Statens forurensningstilsyn, Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo

